

Uredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001-4004
Mesečna naročnina 18 lit, za izposojnino 31.50 lit.
Ček, rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.394 za izposojnino
Zastopstvo za oglaševanje: I. A. Milano
Zastopstvo za oglaševanje: I. A. Milano

DECEMBER 1943
7
TOREK

Wieder sowjetische Angriffe im grossen Dnjepr-Bogen

In heftigen Panzerkämpfen 80 Sowjetpanzer abgeschossen
Wiederholte feindliche Angriffe auch bei Tscherkassy abgeschlagen

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 6. Dezember. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Auf der Krim setzen die Sowjets ihre starken Angriffe nordöstlich Kertsch den ganzen Tag über fort. Sie wurden mit wirkungsvoller Unterstützung durch Artillerie und Sturmgeschütze grösstenteils bereits vor den eigenen Stellungen zerschlagen und dabei 25 feindliche Panzer vernichtet oder bewegungsunfähig geschossen.

Südlich Kertsch machte der Angriff rumänischer Truppen weitere Fortschritte. Der feindliche Landekopf wurde wesentlich eingeeignet.

Im grossen Dnjepr-Bogen nahm der Feind bei starkem Schneetreiben mit überlegenen Kräften seine Angriffe wieder auf. Sie wurden nordöstlich und nordwestlich Kriwoi Rog sowie südwestlich Kremenchuk in heftigen, bis in die Dunkelheit fortgesetzten Kämpfen abgewehrt. An einer Einbruchsstelle entwickelten sich heftige Panzerkämpfe, die noch im Gange sind. Insgesamt wurden in diesem Raum gestern 80

Sowjetpanzer abgeschossen.

Bei Tscherkassy schlugen unsere Truppen wiederholte Angriffe ab und vernichteten weitere, in den Kämpfen der Vortage abgeschnittene feindliche Kampfgruppen. In diesem Frontabschnitt hat sich die sowjetische 72. Infanterie-Division unter Führung von Oberst Hohn zusammen mit Teilen der SS-Panzer-Division »Wikinger« und Einheiten der 10. Flak-Division durch vorbildliche kämpferische Haltung in den tagelang hindurch und herwogenden Kämpfen besonders ausgezeichnet.

Von der übrigen Ostfront werden lebhaft örtliche Kämpfe nur noch aus den Abschnitten nordwestlich Gomel und westlich Nowel gemeldet.

In Süditalien kam es gestern bei anhaltend schlechtem Wetter nur in einigen Frontabschnitten zu lebhaften örtlichen Gefechten. Dabei wurden sechs Panzer aus einer feindlichen Kampfgruppe abgeschossen, die an der Adriatischen Küste gegen unsere Stellungen vorrückten.

Ponovni sovjetski napadi v velikem Dnjeprovem loku

V srditih oklepkih bojih 80 sovjetskih oklepnikov uničenih
Ponovni sovražni napadi odbiti tudi pri Čerkasijah

Führerjev glavni stan, 6. dec. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Na Krimu so Sovjeti ves dan nadaljevali s svojimi močnimi napadi severovzhodno od Kerča. Z uspešno podporo topništva in udarnih topov so bili večinoma razbiti že pred lastnimi postojankami ter je bilo pri tem uničenih ali onesposobljenih za premikanje 25 sovražnih oklepnikov.

Južno od Kerča je dalje napredoval napad remunskih čet. Sovražnikovo mostišče je bilo bistveno zoženo.

V velikem Dnjeprovem loku je sovražnik vkljub hudim snežnim viharjem z nadmočnimi silami znova pričel s svojimi napadi, ki so bili severovzhodno in severozahodno od Krivega Roga ter jugozahodno od Kremenchuga zavrnjeni v silovitih bojih, ki so trajali do nastopa noči. Ob nekem vdornem mestu so se razvili hudi oklepniški boji, ki še trajajo.

Japonski odgovor na Kairo

Letalska bitka pri Marshallskih otokih

Tokio, 6. dec. DNB. (Vzhodnoazijska služba). Od izkrcanja Amerikancev na otoku Mono v salomonski skupini dne 27. oktobra do 3. decembra, ko je bila šesta letalska bitka pri Bougainville, so na podlagi poročil cesarskega glavnega stana japonske mornarice letalske sile in japonske mornarice potopili skupno 55 sovražnih vojni in prevoznih ladij, 38 do 39 vojni in prevoznih ladij poškodovali ter sestrelili 576 sovražnih letal, 16 pa jih uničili na zemlji. Poleg tega je bilo potopljenih nad 40 sovražnih izkrcavalnih čolnov, večje število izkrcavalnih čolnov in drugih vozil pa poškodovanih.

V posameznem je bilo potopljenih: 5 bojnih ladij, 8 letalonosilk, 7 velikih križark, 9 križark, 4 križarke ali večje rušilce, 8 rušilcev, 1 vojna ladja neugotovljenega razreda, 10 velikih prevoznih ladij in 3 srednje velike prevozne ladje.

Japonci so izgubili 2 rušilca, ki sta bila potopljena, in 2 križarki, ki sta utrpele lažje poškodbe. 138 japonskih letal je bilo izgubljenih, 7 pa poškodovanih.

To so dejstva in takšen je odgovor Japonske na smešne čenče in grožnje sleparjev narodov in vojnih zločincev, ki so baš sedaj »členčali« v Kairo o unič-

jajo. Na tem prostoru je bilo večeraj uničenih skupno 80 sovjetskih oklepnikov.

Pri Čerkasijah so odbile naše čete ponovne sovražne napade in so uničile nadaljnje sovražne bojne skupine, ki so jih bile odrezale že v bojih prejšnjih dni. Zaradi zgledega borbenega zadržanja so se na tem odseku v več dni trajajočih, sem in tja valujočih bojih posebno odlikovale 72. pehotna divizija pod vodstvom stotnika Hohna skupno z deli oklepne divizije vojaške SS »Wikinger« in edince 10. protiletalske divizije.

Z ostalega vzhodnega bojišča javljajo o živahnih bojih le še z odsekov severozahodno od Gomela in zapadno od Nevela.

V južni Italiji je zaradi trajnega slabega vremena večeraj prišlo le na nekaterih odsekih do živahnih spopadov, v katerih je bilo v neki sovražnikovi skupini sestreljenih 6 oklepnikov, ki so ob lažrnih obali tipali proti našim postojankam.

Odgovor na Teheran

Po poročilih, ki jih je dobila nemška poročevalska agencija iz nevtralnih virov, je bila konferenca med Rooseveltom, Churchillom in Stalinom v Teheranu kaj kmalu končana. Pravi, da sedaj izdelujejo uradno poročilo o sestanku in da so pri sestavi tega poročila nastale neke »težkoče«.

Omenjena konferenca naj bi kot bomba presenetljivo učinkovala na Nemčijo in njene zaveznike. V tem je bil njen glavni namen. To pa se je popolnoma ponesrečilo, kajti nemška uradna poročevalska služba je svojim poslušalcem sporočila novice o konferenci več dni prej, kakor je zvedela zanj široka angleška in ameriška javnost. S presenečenjem torej ne bo nič. Preostane še uradno poročilo. Vsebinsko tega poročila lahko že vnaprej uganemo. Nemčiji in evropskim narodom bodo spet svetovali, naj kapitulirajo. Povedali bodo, da so si edini v želji po uničenju Nemčije kakor tudi o izdajstvu nad Evropo, ki naj bi bila prepričana boljševiškim vplivu. O neumnosti v boljševiško-bogatskem taboru uradno poročilo seveda ne bo govorilo, čeprav je bila ravno ta poglaviti vzrok, da so se morali sestati Roosevelt, Churchill in Stalin. Po domnevi »zmagi« bi namreč moral nastopiti trenutek, kako si bodo delili plen in kdo bo nosil glavne stroške za sedanjno vojno. Že zdaj so si v lašč, kdo naj bi odnesel največ plena. Pa še nekaj drugega jih trenutno še bolj teži. Vsi se zavajajo, da bo borba še huda in dolga in da bo ta vojna zahtevala še strahotne žrtve. Med zavezniki pa še ni pravih ni jasno, kdo naj vzame nase največji delež žrtev. Vsi bi radi sicer zmagovali, nihče pa se ne bi rad za zmago preveč žrtvoval.

Japonska je temeljito odgovorila propagandnim strategom, ki so se nekaj dni pred Teheranom sestali v Kairo. Japonsko ljudstvo s stisnjenimi pestmi in jeklenimi srci pričakuje napovedane ofenzive, pri tem pa zadržaja svoj nespornik kar sproti udarec za udarec, ki slabi njihovo napadalno moč in jih bo polagoma ohromil. Japonska bo branila vzhodnoazijski prostor in bo že med tem bojem izvajala novo ureditev tega velikega prostora.

Prav tak bo odgovor Nemčije in njenih zaveznikov. Nemško ljudstvo ima dober spomin in se prav v teh dneh spominja Wilsonovih prevrat iz prejšnje svetovne vojne. Ono se dobro zaveda, kaj bi se zgodilo z njim, če bi položilo orožje pet minut pred dvajseto uro. Današnja Nemčija ni več Nemčija iz leta 1918. Če bi danes skušali pridobiti nemško ljudstvo s ponovnimi zvinitimi obljubami, bodo dobili zelo jasn odgovor, da ne verjame več v prazne obljube o človečanstvu, lepih bodočnosti, novem bogatsko-boljševiškem redu in podobno. Nemško ljudstvo ve, kaj mu pripravljajo boljševiki, ki mu groze z deportacijami v Sibirijo, tisti boljševiki, ki so doslej povsod, kamor koli je prišel njihov krvavi škorenj, le povsod pobijali, uničevali in ropali. Nemško ljudstvo tudi ve, kakšno bodočnost mu želijo tisti, ki ga brez ozira na številne nedolžne žrtve bombardirajo ter uničujejo brezobzirno vse stotine kulturne spomenike. Prav isto ve tudi ostala Evropa, ki ji v primeru boljševiške zmage grozi enaka usoda suženjstva, narodne smrti in splošnega pogina ter popolnega razdejavanja.

Zato je odgovor Nemčije samo eden: nemško orožje ter neuklonljiva volja do zmage bosta prekrizala vse nizkotne naspornate načrte in raztrgala vse sovražne papirne sklepe. Odločalo bo edino le orožje, ne pa besede in grožnje. Sovražniku ne bo preostalo drugega, kakor ukloniti se pred trdno nemško odločitvijo! A. L.

Führer čestital Rytiju

Führerjev glavni stan, 6. dec. DNB. Führer je poslal finskemu državnemu predsedniku Ristu Rytiju k finskiemu narodnemu prazniku brzojavno svoje prisrčne čestitke.

Kratka poročila

Vigo, 5. dec. DNB. Da bi odstranili iz Alžirja množico komunističnih napisov in letakov, so oblasti izdale odredbo, ki se sklicuje na še vedno trajajoče obsešno stanje in ki prepoveduje izlaganje ali nošnje napisov, zastav, letakov in objav, ki vsebujejo napise, značke ali simbole političnega značaja.

Stockholm, 5. dec. DNB. Po Tassovi vesti objavlja predsedništvu vrhovnega sveta Sovjetske zveze z »globoko žalostjo«, da je umrl Emeljan Jaroslavski. Sovjetski Zid Hubelman-Jaroslavski je bil predsednik proslule boljševiške zveze brezbožnikov.

Riga, 5. dec. DNB. Latvijski pisatelj in filozof Konstantin Raudive se bavi v članku z naslovom »Govorica časa«, ki ga je priobčil v vodilnem lastniškem časopisu »Tevija«, o evropskem boju. Raudive piše:

»Danes ne gre le za pogin posameznika, naroda, ali Evrope, temveč za propad kulture in življenja na vsem kontinentu. Če hočemo obstati, če hočemo neomajno vzdržati v tem težkem boju in ostati v državi, v kateri smo bili rojeni, potem se moramo zavedati, da nas lahko že najmanjše omahovanje stane življenje. Zakaj zmaga boljševizma bi pomenila smrt in večno suženjstvo.«

Carigrad, DNB. Ponedeljski tisk poroča, da je bil imenovan armadni general Kazim Orbay za namestnika turškega šefa generalnega štaba.

Ribbentropov odgovor švedski vladi

Berlin, 5. dec. DNB. Nemški zunanji minister von Ribbentrop je povabil večeraj k sebi kraljevega švedskega odpravnika poslov g. Posta in mu izjavil, da nemška vlada v zvezi z razgovori švedskega zunanjega ministra z nemškim poslanikom v Stockholmu o aretaciji dijakov v Oslu, ki so bili aretirani zaradi sabotaže, s švedsko vlado ne more razpravljati o takih vprašanjih in da mora švedsko vlado prositi, naj se v bodoče vzdrži vmešavanja v nemško-norveška vprašanja. Nemški zunanji minister je nato izrazil švedskemu zastopniku zaupčenje nemške vlade, da smatra švedska vlada samo ob sebi umevne ukrepe okupacijskih oblasti v Norveški, namreč zavarovanje pred saboterjo in požigalec, ki je bilo storjeno tudi v interesu Norveške same, za predmet diplomatskih korakov. Zaupčenje nemške vlade je tem večje, ker švedska vlada doslej še ni nikdar smatrala za potrebno, da protestira v Angliji, Ameriki ali Sovjetski zvezi proti resničnim in zelo težkim kršitvam skandinavskih interesov. Švedska vlada se namreč ni

zganila, ko je angleška vlada s svojim napadom na Norveško zanesla vojno v Skandinavijo. Enako malo so se švedski krogi brigali za nepredstaviteljve grozovitosti, ki jih je uganjala Sovjetska zveza za časa boljševizacije baltskih držav, ki je med drugim deportirala v inozemstvo okrog 170.000 Estoncev, Latvijcev in Litvancev, med njimi na desetisoce žena in otrok, ki so bili prepuščeni poginu. Takrat ni bilo opaziti čuta bratske povezanosti, na katerega se sedaj sklicuje švedska vlada, ko zagovarja od tujih agentov načrtovane norveške požigalec. Predvsem pa je zelo presenetljivo dejstvo, da je švedska pustila na cedilu junaški bratski-finski narod, ki bi se svoj eksistenčni boj z boljševizmom, tako v lastnem kot tudi v švedskem interesu.

Zaradi vseh teh dejstev je stališče švedske, ki je bila le vsled nemškega posega v Norveški in nemškega obrambnega boja na vzhodu obvarovana, da ni sama postala bojišče, nemškemu »narodu« tembolj nerazumljivo.

Po sestanku treh v Iranu

Teheran pomeni enak neuspeh kot Moskva - Nesporazum v zavezniškem taboru - Uradnega poročila še vedno ni

Stockholm, 4. dec. DNB. Radio Moskva poroča, da se je pred nekaj dnevi vršila konferenca med Rooseveltom, Stalinom in Churchillom. Posvetovanja, ki so se jih udeležili tudi strokovnjaki, so se vršila v Teheranu. Obravnavane so bile vprašanja vojne proti Nemčiji ter razni politični problemi. O pogajanjih bo izdalo uradno poročilo.

Tokio, 4. decembra. DNB. Po mnenju japonskih političnih krogov dokazuje sestanek Roosevelt, Churchill in Stalina, da že na konferenci v Moskvi ni bil dosežen nikak dejanski sporazum. Na vzhodu kakor na zapadu se je izjalovila od zaveznikov tako objavljenega ofenziva. V Evropi lahko Angleži pokažejo le na slepo in brezglavo bombardiranje berlinskega civilnega prebivalstva. V Italiji boji stoji. V južnem Pacifiku izgublja ameriška mornarica eno bojno ladjo za drugo. Ves ta obupni vojaški položaj bi sovražnik najbrž rad prikril svojim lastnim narodom s teheransko konferenco, toda tudi v Teheranu je bilo enako kot v Moskvi, nemožne najti rešitev tega težkega političnega vprašanja. V ostalem dokazuje dejstvo, da so se Roosevelt, Churchill in Čangkajšek najprej posvetovali v Kairu in se šele potem sestali s Stalinom v Teheranu znova, kako nezaupanje in kaka neumnost vladata v zavezniškem taboru.

Berlin, 4. dec. DNB. Tako Reuter kot moskovski radio se trudita, da bi objavila svetu najmanj štiri dni staro novico o sestanku Stalina, Roosevelta in Churchilla v severozahodni Perziji. Glede kraja, kjer so se vršila posvetovanja, pa se Moskva in London ne skladata. Sovjetski radio navaja Teheran, dočim vztraja Reuter pri Tabrizu. Samo v Združenih Državah o vsem molče. Tamkajšnje agencije še vedno ne smejo objaviti svojim strankam medtem svetovno znanih dejstev, pač pa se ameriški informacijski minister Elmer Davis v svojih brzojavkah tovarišem v Londonu in v Moskvi zelo razburja zaradi tega, ker se je o tem sestanku sploh kaj izvedelo.

Po poročilih sodeč, obstaja sedaj edinstven položaj. Znano je, da se je konferenca med Stalinom, Rooseveltom in Churchillom zaključila najmanj še pred dvema dnevnoma, toda komunikacije, ki običajno sledi takim sestankom, še vedno ni.

Veliki bluff, ki so ga hoteli vzporediti sovražniki Nemčije v Egiptu in v Iranu, se je spremenil v smešno komedijo. Igralci so se pri »psihološkem udarcu« nemški vojni moralisti udarili po lastnih prsih. Šele več dni po zaključku konference v po Sovjetski zasledeni Iranu, je svet iz zavezniškega tabora komaj izvedel, da se je ta konferenca sploh vršila. Pri tem Reuter niti ni objavil lastnega poročila, temveč je kratkoma dobesedno prevzel nemško poročilo. V USA se zelo jeze, ker so angleški in sovjetske vesti potkavile Rooseveltov načrt. Slednji je namreč hotel presenetiti svet s posebno senzacijsko bluffs. Hotel je naenkrat sprožiti veliko propagandno bombo proti Nemčiji, sedaj pa mora s jezo ugotovljati, da je bomba eksplodirala. Ves »psihološki učinek«, na katerega so računali Rooseveltovi židovski agitacijski strategji, je kratkoma splahnel.

Turčija ostane nevtralna

Carigrad, 6. dec. DNB. Anglofilski poslanec Jalčini piše v listu »Tanin« k polovanju turškega državnega predsednika İnenija v Kairo, da to potovanje ne predstavlja samo prijateljski obisk, temveč da se bodo obravnavala najvažnejša vprašanja, ki se tičejo sedanje in povojne dobe in usode sveta in Turčije. Narodni poglavar uživa polno zaupanje turškega naroda in vodi turško politiko z železno voljo in genialnim razumevanjem. Turški narod je prepričan, da ne bo potegnut v pustolovščino, dokler ne bodo ogroženi turški življenjski interesi. Vojska je danes pripravljena na borbo. Vendar bi bila smešna trditve, da bi bil v Kairu sklenjen vstop Turčije v vojno.

Trenja med Titom in begunskim odborom v Kairu

Amsterdam, 6. dec. DNB. Jugoslovanski emigrantski komite v Kairu je, kakor javlja angleška poročevalska služba, izdal izjavo, v kateri odklanja od Tita sestavljen komite, ki se sam smatra kot nekaka »provizorna vlada«. V tej izjavi imenujejo pristaje Tita za »teroriste« in jim odrekajo sleherni nacionalno usmerjenost. Baš takšne struje so vodile do notranjih bojov. Za takšen razvoj pa, tako ugotavlja izjava, nosijo zavezniški dokajšnji sokrivdo.

Za ohranitev miru in reda

Strogi ukrepi proti skupini norveških dijakov

Oslu, 5. dec. DNB. V norveškem dijaštvu se je stvorila po zasedbi dežele skupina, ki je prišla z odporom proti okupacijski oblasti in proti od Nemcev priznani norveški vladi. Kljub postopanju, ki ga je označeval prijateljski duh in viteško obnašanje, kljub vsem opominom in opozoritvam dijaštvu, je stalno prihajalo do sabotažnih dejanj in zločinskih atentatov, ki so ogrožali varnost norveškega prebivalstva in nemških okupacijskih oblasti. Pri atentatih na železnice, pri sabotažnih dejanjih na norveških ladjah in drugod, je bilo vedno znova ugotovljeno, da so bili dijakovi glavni povzročitelji ali pa vsaj duševni vodje teh dejanj. Poleg tega se je dijaštvo vseučilišča v Oslu tudi vodilno udeleževalo terorističnih napadov na norveške državne ustanove in na nemške okupacijske oblasti.

»Novo vreme«

o slepilni konferenci

Beograd, 6. dec. DNB. Pod naslovom »Konferenca obupancev« piše dr. Spalajković v listu »Novo Vreme« o konferenci v Iranu, da je Stalin pod izgovorom skrajšanja vojne nastavljal svojima zavezniškima nož na goltanje in od njiju zahteval, naj posilita Turčijo. Stalinu se mudi. Ren mu je mnogo predaleč in Balkan mu je dokaj bližji. Tito, Dimitrov in Beneš so Stalinovi izvedenci za Balkan, katere z odprtimi ušesi poslušajo in ki zahtevajo odprtitev vrat na Balkan: Dardanele. Če govori Churchill o brezpogojni kapitulaciji Nemčije, potem Stalinu to slepijo kaj dobro prihaja, da zahteva kot najbližjo pot do tega cilja odprtitev morskih ožin.

Slepilna ofenziva proti nemškemu sovražniku

Stockholm, 6. dec. DNB. Velika slepilna ofenziva »zaveznikov« ni usmerjena zgolj proti Nemčiji in njeni odporni sili, temveč v veliki meri tudi proti njenim zaveznikom. Tako piše posebni dopisnik Reuterja v Washingtonu, da v ameriškem glavnem mestu vse kaže, da bodo pričeli Angloamerikanci z velikim agitacijskim pohodom, ki naj dovede do kapitulacije Bolgarije, Romunije in Madžarske.

Primer Italije, ki jo po »brezpogojni kapitulaciji« sedaj njeni washingtonski in

londonski tirani temeljito izkoriščajo, je za vse ostale zaveznike Nemčije tako dobro opozorilo, da ne bo možno najti v teh deželah izdajalcev Badoglijevega kova.

Japonski napad na Kalkuto

Tokio, 6. dec. DNB. (Vzhodnoazijska služba). Cesarski glavni stan je v ponedeljek objavil:

Cesarske vojne in mornariške letalske sile so v nedeljo skopno napadle Kalkuto. Oddelki so bombardirali sovražnikove pristanišče zasidrane ladje ter pristaniške naprave in obenem napadle 40 sovražnih lovcev. Pri tem so cesarske letalske sile dosegle sledeče uspehe:

Tri velike prevozne ladje so bile poškodovane in zažgane. Razen tega so bile z ognjem uničene pristaniške naprave in številna skladišča. Dve prevozne ladje sta bili poškodovani in dve sovražni letali sestreljeni.

Japonci so izgubili dve letali, ki sta se verjetno vrgli na svoje cilje.

Zagreb, 5. dec. DNB. Uradni list prinaša uredbu z zakonsko močjo o ustanovitvi državnega sodišča za sojenje ministrov in državnih tajnikov. Predsednik tega sodišča bo vsakokratni predsednik vrhovnega sodišča. Razprave bodo tajne. Brez odobrenja Polglavika ne bo mogoče umakniti obtožnice.

Metod Mikuž se je do dna razgalil

V svojem govoru v Dolenji vasi pri Ribnici je napadel škofa in spokorno procesijo, ki jo je imenoval »maškerado«

Kakor po drugih vaseh kočevskega okraja, tako so tudi v našem kraju priredili komunisti sredi oktobra svoj »miting«. Napovedan je bil ob 8. zvečer pred občinskim domom v Dolenji vasi za vse okoliške vasi. Eno uro prej so hodili vaški terenci in zaščitniki od hiše do hiše in vabili oziroma gonili ljudi na sestane. Povsod so agitirali, da bo govoril na tem zborovanju »idealni« slovenski duhovnik dr. M. Mikuž. Ker so skoro vsi ljudje tega duhovnika poznali že prej, ko je bil še kaplan v Kočevju in je nekajkrat prišel v naš kraj (bil je že takekrat na slabem glasu), je vladalo precejšnje zanimanje, kaj bo na zborovanju »povedal«. Zlasti somišljeniki komunizma so bili tega silno veseli, ker bodo lahko znova dokazali, da komunisti nikakor niso proti veri in Cerkev, ko vendar celo katoliške duhovnike sprejemajo v svoje vrste. Tako bodo zopet postavljeni na laž domačih duhovnikov, ki grmijo s prižnice, češ da komunizem in krščanstvo ne moreta iti skupaj. Da OF ni komunistična, tega domači terenci niso mogli več zanikati, kar so vedno prej trdili. Po vseh hišah so bili reči napisali: Živio Stalin, Živela KPS, Živela Sovj. Rusija, Živeli Tito, srp in kladivo. Vse to je ljudem odprlo oči. Vsi so bili na jasnem: OF in komunizem je eno in isto. Treba je bilo sedaj samo pokazati komunizem v lepši luči, kakor ga prikazuje župnik v cerkvi. Zato je bil potreben Mikuž. Koliko se jim je to posrečilo, bomo videli v naslednjem.

Točno ob določeni uri in na določenem kraju se je začel napovedani ofarski miting. Vodila ga je neka ženska, ne domačinka, pritepenka z Gorenjskega, ki je eno leto bivala v naši občini, Milica Vidervolova, po poklicu učiteljica gospodinskih šol in žena komunističnega komandanta Franceta Vidervola iz Dolenje vasi. Navzočih je bilo okoli 120 ljudi z otroki vred iz občine, ki ima okoli 1800 prebivalcev. Med poslušalci je bilo več kot polovica ljudi, ki so prišli poslušati zloglasnega Mikuža samo iz »zibenc«. Nastopila sta dva govorila. Najprej je govoril o vsebinski komunizmu nekdo zdravnik dr. Obratunč. Bil je v komunistični obleki s puško na rami. Ljudje se niso dosti brigali zanj in za njegovo besedičenje. Vsi so napeto pričakovali Mikuža. Končeno je nastopil tudi ta. Predstavila ga je prej omenjena komunistka Milica z naslednjimi besedami:

»Sedaj bo pr. govoril vzoren slovenski duhovnik dr. M. Mikuž. Poglejte ga! Tukaj je. On je res pravi Kristusov namestnik na zemlji, res duhovnik po božji volji; bil je med prvimi slovenskimi duhovniki, ki je čutil z narodom, zato se je takoj v začetku pridružil našemu gibanju in stopil v ofarske vrste. Stori je, kar mu je narekovala ljubezen do naroda in do Boga. Ni se oziral na nikogar. In glejte, zgodila se je največja podlost, ki je mogoča, da je tega reveža ljubljanski škof obsodil in mu prepovedal opravljati daritev svete maše. A narod ga zaradi tega ni zavrgel, še bolj se ga je oklenil, ker vidi v njem vzornega božjega duhovnika.«

Mikuž, ki se je doslej naslanjal na občinsko steno, se je pomaknil malo naprej. Ker je bil nekoliko vinjen (prišel je namreč kar naravnost iz gostilne) in je težko stal, se je naslonil z ramo na stebel pod občinskim balkonom. Oči vseh navzočih so se uprle vanj. Tudi on je bil oblečen v komunistično uniformo, s čepico na glavi in rdečo zvezdo; obraz dolg in suh, z globokimi očmi, nekoliko kosmat, da je izgledal res strašen po noči v lunini svetlobi. Bil je že na znan prava podoba ponočnjaka in rokovnjača. Pred govorom mu je še tov. Milica prižgala cigareto. Trikrat je napravil dim, preden je začel s svojim od vseh težko pričakovanim govorom. Ta njegov govor je važen mejnik v zgodovini ofarstva v naši občini. Ljudje so se zgrajali na glas že med govorom in še bolj, ko so odhajali z zborovanja. Mnogi, ki so prej simpatizirali s komunisti, so razočarani odhajali. Mirno lahko rečemo, da je njegov govor 80 odstotkov njegovih somišljenikov odbil. Nekateri so šele ob njem spregledali, kam vodi komunizem. Mnogi so bili hvaležni prirediteljem tega mitinga, da so povabili prav Mikuža na to zborovanje, da so tako spoznali, kakšne duhovnike ima komunizem v svojih vrstah. Sedaj niso več v zmoti in dvomu glede komunizma. Naj navedemo dobesedno nekatere odstavke iz njegovega govora. Začel je takole:

»Prosim, pridite malo bližje, saj nisem tako strašen, kakor so me mneni lažni razni ljubljanski časopisi. Le malo bližje prosim, da me boste lahko vsi slišali in videli od blizu, da res nisem nevaran. (Šepetanje med ljudmi: »Saj te vidimo in tudi slišali smo že mnogo o tebi.«)

Kaj pravite, zakaj je vaš župnik bežal? Kaj pravite, zakaj bi vašega župnika streljali? Ali bi ga mi streljali zato, ker je vaš župnik? Ali morda zato, ker je duhovnik? Ne! Ampak zato bi vašega župnika mi streljali, ker je narodni izdajalec. V vseh časih se je smatralo narodno izdajstvo za največji in najtežji zločin. Vsakemu poštememu človeku se izdajstvo do dna duše gnusi. Zasluži pa ta zločin, da se ga kaznuje z najtežjimi kaznimi. Vsak pošten pokret mora računati s tem. Tako tudi mi kaznujemo ta zločin, kakor zasluži. Vsakega narodnega izdajalca kaznujemo s smrtjo.

Ko smo se mi borili proti okupatorju, smo za svobodo naroda do-prinajšli največje žrtve. In v tej naši sveti borbi za svobodo se je dobila skupina izvržkov, ki je padla nam v hrbet. To je tako imenovana »bela garda«. Tudi pri vas jo vsi dobro poznate. Vse, kar je najslabšega, se je združilo v njej. Mene kot duhovnika boli, da so se znašli v njej tudi nekateri moji stanovski

tovariši in s tem onečastili naš duhovniški stan, ki je vedno čutil s potrebami ljudstva. Ravno včeraj sta bila dva moja tovariša duhovnika obsojena zaradi tega podlega zločina. Postavili smo ju ob steno in ustrelili. Še enkrat rečem: v sree me je to zabolelo, da se more celo duhovnik, ki mora iti ljudstvu nasproti, tako daleč izpazabiti, da postane narodni izdajalec. Jaz bi jih niti v pekel ne poslal, ker ti ljudje zaslužijo hujo kazni. Sedva potem govorijo ti zlobneži, da OF, v kateri so združeni vsi pošteni Slovenci brez razlike stanu in prepričanja, nastopa proti veri in proti duhovnikom. Če bi bilo to res, potem bi gotovo mene ne bilo danes tukaj! Kot duhovnik sem stopil v »Osvobodilno fronto« in nikjer doslej še nisem bil s takim veseljem sprejet kot ravno pri njej. Zakaj pa ne streljajo mene? Sicer pa, kakor vidite, se tudi brez vašega župnika shaja v Dolenji vasi. Saj ga prav čisto nič ne pogrešate in tudi versko življenje teče mirno naprej. Imate duhovnika, ki je pri vas ostal in v redu opravlja svoje duhovniške dolžnosti tako na prižnici, v spovednici in pri oltarju. Tako je prav! (Misli je na kaplana. — Šepetanje med množico: »Zakaj ga ne posnemamo?«) — (Čez nekaj dni se je tudi ta edini duhovnik, ki je še ostal v tej fari, moral umakniti. Tudi njemu so začeli groziti, da bo treba z njim obratovati. Očitno so mu, da hodi ista pota kot župnik, ker neče dovoliti komunistične mitinge v cerkveni dvorani.) Govorim vam kot duhovnik in kot član OF. Zato naj vam spregovorim še nekoliko o našem razmerju do vere, da se ne boste dali begati od belogardistične propagande. Važno je to posebno za vaš kraj, ker sem slišal, da ste dobri verniki. Mene kot duhovnika to celo veseli, da ste verni. Komunisti, da vam povem vso resnico, v tem oziru pustijo vsakega človeka popolno svobodo. Jaz nimam nič proti temu, če greste v cerkev in tam molite — to kot duhovnik celo odobravam, toda spoštujem pa tudi tistega človeka, ki vere nima, spoštujem ga namreč kot človeka. (Več žensk v množici polglasno: »O jej, o jej.«) Nikar se zaradi tega ne bojte za svojo vero. Svoboda je vsakemu zajamčena in tudi popolna verska svoboda bo celo zaščitena kot nikoli še poprej. Prav je, da veliko molite za mir. Vsi si ga iskreno želimo. Lahko molite pa Boga povsod, kakor veste, tudi doma. Nimam pa nič proti temu, če greste v cerkev prosiš Boga za mir. Kakšne posebne procesije pa ni treba, da bi za to delali. Tudi ni treba nič z boso nogo hoditi v procesiji (misli je na spokorno procesijo na spravi dan 31. maja, ko je g. župnik na čelu procesije sam oseben nosil križ in hodil bos brez čevljev, kakor so tudi po nekaterih drugih krajih župniki to napravili za pokoro).

Slišali ste, da se je tudi v Ljubljani vršila letos neka taka čudna procesija, kakršne še ni bilo na slovenski zemlji in je najbrž tudi nikoli ne bo. Ne bi mogel verjeti, da je kaj takega mogoče. Nezaslišano! V tem strašnem trpljenju našega naroda ti gre ljubljanski škof in v slovenski procesiji nese čudodelno podobno Mater božje po ljubljanskih ulicah v spremstvu okupatorjevega orožja na Rakovnik, da tam prosi Marijo za mir. (Šepetanje: »Joj, čez škofa je tudi.«) Ali je možna še večja ironija? Ste li že videli kdaj tako maškerado? Ali je sploh možno še bolj verske svetinje metati v blato. In to naj bi bila spokorna procesija za mir? Ko sem jaz to slišal, bi kmalu padel v nezavest. Nič čudnega potem, če se potem pri zavednih narodnjakih majke zaupanje do takih cerkvenih predstavnikov, ki tako grozljivo zlorabljajo svete reči v politične namene.

Naročam vam še: govorite resnico, ne storite nikomur nič zalega; skratka: bodite pošteni, pa boste dobri ofarji. Ne ubijaj, ne kradi, ne laži — to so naša načela. Morda ste ta nauk slišali že tudi kje drugod: morda v šoli ali v cerkvi. Potem lahko sami presodite, da med komunizmom in krščanstvom prav za prav ni nobene razlike. Kdor je pravi komunist, je istočasno tudi lahko dober kristjan. (V množici: »Pravno smehljaje.«) To se boste lahko sami prepričali, ko boste stopili v naše vrste.

V vaš kraj sem že nekaj rad prihajal in bom še prišel. Nazadnje sem bil pri vas pred nekaj meseci, ko smo neko noč tam na koncu vasi rekvirirali v neki trgovini, ki ne vem več, kako se je imenovala. (Skoraj glasno med množico: »Aaaa, aaa! Kaj? Tudi ti si bil zraven, ko so komunisti kradli v Riglerjevi trgovini? Aaaa!«) Ko bom drugič prišel, upam, da bom videl pred seboj še večjo množico. Morda bo takrat nastopila že popolna svoboda. Nismo namreč še popolnoma osvobodili! Sedaj uživamo samo delno svobodo. Vojska bo najbrž še dolgo in gremo lahko še čez zimo. Nikar se ne motimo: Nemec je še močan in lahko se zgodi, da se bomo morali umakniti še v gozd. (Šepetanje: »Ali čimprej in čim dalje.«)

Zdaj imam pa tudi do vas, ženske, eno prošnjo: Dajte vendar, odpodite svoje dedce v vojsko in jih nikar ne skrivajte doma. Mi potrebujemo namreč novih svežih moči. Veste, da so bile naše borbe težke in tudi žrtve precejšnje. Če hočemo biti vredni svobode, se moramo zanjo boriti. Brez borbe in žrtve ni zmage.

Potem pa še to: Morda veste za kakšnega belogardista, ki se skriva kje v bližini. Pokličite ga nazaj. Naj se vrne, dokler je še čas, kajti ne bo mu dobro, če ga sami dobimo. Ni se mu treba bati, da ga bomo mobilizirali v našo vojsko. Ne, ne! Mi tudi ne zaupamo naše svete

Domobranci na pohodu po ljubljanskih ulicah

Ljubljana, 6. decembra.

Organizacija slovenskih domobrancev more vsak dan zabeležiti lep napredek ter postaja v resnici naša narodna vojska, ki bo v bodočnosti nedvomno še bolj izpolnjevala svoje naloge, to je obrambo našega naroda, domovine, življenja in imetja. V nedeljo so se mogli številni ljubljanci, ki so bili na sprehodu po ljubljanskih ulicah, prepričati zopet o novem napredku legije slovenskih domobrancev. Sprehajalci po Zvezdi, po Selenburgovi ulici, po Miklošičevi cesti in drugih važnih mestnih cestah in ulicah so okoli enajstih naenkrat slišali mogočno petje slovenske domobranske himne, ki so jo spremljali mogočni, ritmični vojaški koraki. Še večje pa je bilo presenečenje ljubljancev, ko so zagledali močno četo slovenskih vojakov, ki je korakala, prepevajoč svojo himno. Četa je bila namreč popolnoma nova in enotno uniformirana. Fantje so bili oblečeni v sivozelene uniforme, s prav takimi plašči, na rokavih so imeli slovenski grb. Pokrivala so

jim bile jeklene čelade v sivo-rjavih tonih, na levi strani čelad pa je bil slovenski znak. Bili so to sami visokorasti, krepki fantje, ki se jim je že poznalo, da so izurjeni vojaki in da so pripravljeni na vse žrtve, kakor jih bo od njih zahteval blagor domovine.

Občinstvo je te vrle fante občudovalo in vsakdo je moral priznati: »Kako lepi, kako krepki so ti fantje!«

Fantje so korakajoč in prepevajoč s svojim nastopom res osvojili simpatije občinstva, utihnile so celo opazke s strani tistih, ki bi se morda radi porogali domobrancem. Pred tem mogočnim nastopom naših fantov so morali celo ti utihniti. To je bil seveda samo le majhen del domobrancev, v kratkem od takih čet še mnogo in potem bodo ti znali še bolj temeljito izkoristiti svojo novo enotno opremo in svoje novo orožje, tako, da bo tolovajem po gozdovih nekoč še bridko žal njihovo dosedanje morebitno podcenjevanje domobranske moči. Domobransko gibanje raste in koraka, sovraznika pa se prijemlje že strah!

Savojske spletke na Balkanu

Sploh je bilo že udomačeno pri II. savejskem armadnem zboru, da dano obljubo preklicje, ali jo čisto drugače ali pa sploh ne izvrši. Tak duh je preveval to vojsko od njenega vrhovnega poveljnika do zadnjega vojaka. V vojaškem pogledu ta armada ni predstavljala mnogo, ker je bilo v njej vse demoralizirano. Zato so je septemski dogodki prav z lahkoto razkrojili do temelja. Vsi njeni poveljniki so več ali manj prejeli zaslužen plačilo. Generala Amica so ubili fašisti v Dubrovniku, Generala Guberija so v Dubrovniku razorožili Hrvati, generala Cigaglio in Becuzija, katere sta se v Splitu pridružila komunistom ter jim izročila vse orožje svojih posadk, so razorožili oddelki SS čet.

Enako usodo je doživel sam poveljnik drugega savejskega armadnega zbora general Robotti. Ta je dne 9. septembra pozval k sebi hrvatskega poveljnika Davida Simičiča ter mu je na Sušaku sporočil, da je savejska Italija v vojnem stanju s Hrvatsko ter da je zaradi tega izdal povelje vsem svojim podrejenim edincem, da morajo izročiti orožje komunistom ali se jim pa sami pridružiti, ker bodo sedaj komunisti zasedli vse področje, ki ga je dotedaj imela pod svoje upravo savejska italijanska vojska. V zvezi s tem je Simičič izjavil, da je od tega trenutka dalje vojni ujetnik ter mora oditi takoj s člani svoje družine v voj-

no ujetništvo v Rim. Istočasno je general Robotti pozval vodjo komunistov v Gorskem kotaru inž. Babiča, naj prevzame oblast na Sušaku. Inž. Babič je prispel na Sušak najprej s 15 komunisti, katerim je zatem sledilo 200 članov tolovajskih skupin. Ti so takoj v mestu razorožili savejsko posadko.

Ko so komunisti pričeli razoroževati tudi savejske častnike, je general Robotti dne 10. septembra pobegnil na ladji »Ilirija« na Mali Lošinj. Njemu so se pridružili tudi ostali častniki II. savejskega armadnega zbora. Po Sušaku so pa brez glave, brez orožja in napol oblečeni tavalji in begali posamezni savejski vojaki, komunisti so pa pričeli z ropanjem trgovin in stanovanj. Odredili so takoj tudi prisilno mobilizacijo vseh moških od 15. do 60. leta.

General Robotti je prispel na Mali Lošinj dne 11. septembra. S seboj je vodil tudi Davida Simičiča in člane njegove družine kot vojne ujetnike, več hrvatskih uradnikov ter hrvatskega generala Rumlerja z njegovim štabom. V luki tega otoka se je tako usidralo do 50 večjih in manjših ladij, ki so bile prepolne višjih in nižjih savejskih častnikov. Naslednjega dne se je po otoku bliskovito raznesla govorica, da se Nemci že bližajo tudi temu otoku. Med savejskimi častniki je, kakor smo to že omenili v uvodnem članku, zavladala nepopisna zme-

ofarske puške belogardističnim rokam. Oskrunile bi se. Če se sami javijo, jih tudi ubili ne bomo. Ampak, veste kam jih bomo dali? Krampir bodo šli kopat na Kočevsko. Za krampir je vseeno in je ravno tako okusen, pa naj ga skuplje ali komunist ali belogardist. (Tov. Milica se je zasmejala ob tem »krasnem vicu« svojega tovariša.)

No, pa naj povem še nekaj besed o bivšem jugoslovanskem kralju. Mislim, da se imenuje Peter II., vendar se ne spominjam dobro, ker se že od nekdaj dosti ne brigam zanj. Takoj po zlomu gnile Jugoslavije je je popihal v London, narod je šel pa v trpljenje. Mi se že dve leti borimo po gozdovih proti sovražniku in prenašamo težave dneva in noči, on pa sedi na mehkih sedežih in iz daljave opazuje našo borbo. Norci bi bili, če bi ga po popolni osvoboditvi poklicali nazaj, rekoč: »Velikanstvo, pridite vendar in zasedite svoj preostol, kajti narod je že svoboden. Tudi svojo vladno pripeljite semkaj, da bo spet vladala nad nami.« Narod je spregledal. On si hoče pisati svobodo sam in boče tudi sam vladati.

Naj končam. (Šepetanje: »Hvala Bogu. Dobro si povedal.«) Ura je že pozna. Ločili se bomo. Vsak bo šel na svoje delo. (Šepetanje: »Joj, kam greš pa zdaj kras?«) Držimo skupaj proti zunanemu in notranjemu sovražniku. Vsi medsebojni prepripi naj prenehajo. Kar lepo sprizgajite se med sabo in nikar ne se kregajte. V slovi je naša moč in končna zmaga. Svoboda narodu — smrt fašizmu.

Tako se je končal Mikužev govor v Dolenji vasi pri Ribnici sredi oktobra v 3. letu komunizma. Zanimivo je bilo opazovati komunistične obraze po končanem mitingu, ko so odhajali domov. Da ga bo Mikuž tako »lomil«, pa niso mislili. Marsikaj je povedal najvežem, ki niso prej verjeli, dokler niso slišali na lastna ušesa, kakšne duhovnike imajo komunisti v svoji sredi. Mnogi, ki smo prej brali njegove govore v raznih komunističnih listih in brošurah, smo imeli ta vtis, da ima še vero, v drugih stvarih pa da najbrž nima jasnih pojmov in je zato morda v zmoti. Ko smo pa slišali ta njegov govor, smo spoznali, da tudi vere več nima. Samo brezverec more tako nesramno govoriti o katoliškem župniku, škofu, o veri itd. Za eno spoznanje smo sedaj na boljšem: Če duhovnik pade, pade silno globoko.

Skrunitev lepe krščanske tradicije

Ljubljana, 6. decembra.

Vsako leto je prineslo miklavževanje precej razgibanosti in veselja, predvsem med mladino. Dogodilo se je pa že večkrat v zadnjih letih, da so nekateri ljudje miklavževanja zlorabljali na pravitendenciozen način, ki je imel marsikje že čisto politično ozadje. Kljub temu, da se je letos vršilo miklavževanje v bolj skromnih razmerah, niso nekateri pozabili to priliko izrabiti in zlorabiti. Tako smo prejeli iz vrst naših čitateljev dolgo pismo, ki podrobno opisuje miklavževanje v nekem zdravstvenem domu. Miklavževanje je bilo namenjeno v prvi vrsti bolnikom, prišlo pa je tudi mnogo drugih obiskovalcev, predvsem otrok. Najprej so uslužbenke doma prikazale ljubko igrice, iz katere se je videlo, da so jo res z ljubeznijo pripravile, zato uspeh ni izostal. Potem pa je nastopil svet Miklavž. Pa ni bil prav čisto nič svet, nasprotno: imel je mitro postrani, bliskajoče lokave oči, zaničljiv nasmehek. Govoril je, da prihaja iz nebeske internacionale, ki je še edina nevtralna, da ima s seboj sv. Antona, ki sicer spada v puščavo, pa ga je vendar malo pripeljal med ljudi. Ko je Miklavž omenil, da ima s seboj dva angela, se je sv. Anton, karikatura z rdečim nosom, grdo zarežal: »To sta ti dva tipa.« In v tem slogu je šlo naprej. Z itak nesramnim Miklavževim besedam je sv. Anton podajal svoje opazke. Nekemu gospodu je celo svetloval, naj nikar ne zamudi ljubezni, kot je zamudil on. Po govoru je bilo obdarovanje.

Barbarstvo in cinizem, ki so mu nekateri zapadli, se pač ne kaže samo v umorih in požigih v deželi, ampak tudi v takihle maškeradah, ki imajo že gotove politične tendence.

Krivi preroki

Vse prilike Jezusovega govora, ki jih popisuje Matej (24-25) — o gospodarih, devicah in talentih — nas opominjajo k budnosti in pripravljenosti za negotovo uro, ko bodo posamezniki klicani domov. V okviru te celote je sodbna nad svetom zaključek, kar pomeni: Nekeč bo za vse konec dobe tega sveta; kdaj — tega ne ve nihče. Takrat bomo vsi v večni luči pred veličanstvom sodečega in odrešujočega Boga.

Pa so vendar kaka »znamenja« prihoda Gospodovega? ... Katastrofe vseh vrst v naravi, zavoljo suše, povodnji, mraza, potresa, lakote, bolezni in vojn so ogražale človeštvo vseh vekov, in zdi se, da tako tudi ostane. Kako bi mogli mi sklepati, da so to znaki za konec sveta? Za kateri »Kristusov« prihod bi pa bilo tako gorje »znake«?

Pismo govori o prihodu Mesije (Sinu človekovega) v različnem smislu: 1. Na prvi prihod Mesije so preroki od nekdaj spominjali, in z ozirom na njih nam oznanja Jezus: ... nebeško kraljestvo se je približalo in sje med vami. (Mt 4, 17; Lk 17, 22.) Io je bil (za naš) prvi prihod.

2. Svoj novi prihod v duhu obeta On na primer pri Mateju 16, 28: »Resnično, povem vam: so nekateri izmed tukaj stoječih, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli Sina človekovega priti v njegovem kraljestvu.« Kaj pomeni »priti« in »zopet priti«? Luka (9, 27) in Marko (9, 1) tolmačita to, kakor da hočeta izpodkopati tla judovskim apokalipsam: »Nekateri izmed tukaj stoječih, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli božjega kraljestva, da je prišlo z močjo« — z drugimi besedami: Še sodobniki Jezusovi morajo doživeti, da se kraljestvo božje, ki ga je on oznanil, vkljub vsem oviram uveljavi. In v tem se očituje gospodarstvo povišanega Kristusa, kakor je On zatrdil pred velikim duhovnikom: »Poslej bode te vladal Sina človekovega sedeti na desnici Vsemogočnega in priti na oblakih neba.« (Mt 26, 64.) Pokaže se torej božanska moč Povišanega; njegov prihod in njegova pričujočnost bode te učinkovala po njegovih učencih. In pride sodbna nad svetom, da se loči vera in nevera, pa Kristus in Antikrist za vse čase.

Z drugimi besedami: »Znamenja«, o katerih se govori, stiska in gorje človeškega rodu zavoljo zunanjih katastrof in duhovnih zmed, ki so jih povzročili krivi preroki, so postranski pojavi, ki spremljajo večno duhovno prihajanje Kristusa sva k ločitvi in sodbi človeštva. In če vidijo zmago Kristusa in Njegovega kraljestva v pozemelskem življenju samo oči vernikov, bo to v luči večnosti na sodni dan vsem »očilo«.

3. Bo namreč nek zadnji prihod Kristusa, zaključek onega drugega večnega prihajanja in »sojenja«. To bo na dan poslednje sodbje. Jezus je podal o tem ljudstvu razumljivo sliko: Stali bodo njemu na desni in na levi strani, oni za zveličanje, ti pa za pogubljenje. A iztuhlani dan in uro in vse okoliščine splošnega konca in prehoda »na nova nebesa in novo zemljo«, pa o tem razmišljati in prerokovati, »to ne gre vame. Vi imate drugo dolžnost: Vi morate pričevati za me ter ustvarjati kraljestvo božje v vas in med svetom.«

Razodetje ponavlja zadnje govore Gospodove in jih prenaša na skrivnostno »svetleče se trakove«, »znamenja«, ki se nanašajo na drugi prihod v duhu, v zgodovini božjega kraljestva. To so znamenja, ki nas opominjajo, da smo že v njegovi navzočnosti in da se moramo pred njegovimi očmi boriti in obnesti; te borbe določajo usodo posameznika, zato nam zunanji pretresi ne smejo omajati vere v končno zmago božjega kraljestva.

Edino to ima religiozen smisel. Radovedno ogledovanje, prisluskovanje in preroko šušljanje in strasenje z jutrišnjim sodnim dnevom pa ni niti religiozno (ker je samo naravno trepetanje pred negotovostjo), niti se ono ne da združiti z nauki in opomini Jezusovimi, ki nas na pameten način seznanjajo z nalogami kot pogoji za dosego zveličanja. Od teh nalog nas ne sme nič odvrniti, tudi ne prerokovanje tistih pobožnih ljudi, ki pravijo: »Glejte, tukaj je Kristus« ali: »Tam je.« (Mt 24, 23.) Ne smemo verjeti, nam pravi na istem mestu, pač pa moramo pomisliti: »Kjer je mrhovina, se zbirajo jastrebi.« (1. c. 28.)

3. O sabatizmu.

Sabatizem je glavna besednost adventistov; vsiljujejo ga z posebno vneto ljudem izven svojega kroga. Svojim pobožnim pristajalcem pa pridigajo o njem z dostojanstvenim svečanostjo, ki je včasih zelo nekoliko smešna.

Nedeljo so zavrgli, kakor smo že rekli, zavoljo vizije gospe Ellen White. Ona je gledala v duhu, kako je spravi Kristus odpad Cerkev od nedelje — in za to je odgovorno papeštvo — v »odno preiskavo«.

a) Adventisti se različno izjavljajo, kdaj se je dogodil ta odpad. Največ jim je kriv cesar Konstantin. Tu je samo toliko resnice, da je cesar leta 321 proglasil nedeljo deloma za državni dan počitka, namreč tako, da na ta dan ne bo sodnih razprav in da bodo imeli krščanski vojaki priložnost za božjo službo. Pa tudi sinoda v Laodiceji leta 364 jim je precej zagrešila. Zanimivo je, da letnica tega pokrajinskega zbora sploh ni znana; bil pa je med letom 343 in letom 361. Sicer pa je besedičenje o cesarjih in koncilih abotno; saj vendar vemo kaj o starem krščanstvu. Poglejmo kako je to!

(Dalje)

(Dalje)

Narte Velikonja: Mislite na tri stvari

Teško je po vsem, kar ste slišali, povedati kaj novega. Kako gledam jaz to stvar?

Najrajši povem zgodbo.

Leta 1913. je neki dijak pomagal na Mljetu skromni ženi pri njenem naporu. Slučajno. Kot dijak. Ženica ga je v svoji gostoljubnosti prisilila, da je vstopil. Gostila ga je, gostila po skrajnih možnostih. Dijak se je ob slovesu temu začudil.

»Ne smete misliti, da to velja vam!« je dejala ženica. »Bog ve, katera mati bo pogostila mojega otroka? Morda ga bodo pogostili pri vas doma!«

Dijak se je besedah široko in objestno zasmel, kajti Mljet je le preveč daleč od Trnovskega gozda.

Leta 1917. je prišel v Trnovski gozd polk in neki četi je bila nakazana hiša v bregu. Dalmatinski vojak je postal ob imenu pozoren. Saj je bila hiša dom onega študenta in fant vojak je bil sin žene gostiteljice.

Pred vojno smo se tudi šli Zimsko pomoč.

Neki milijonar je namreč daroval pet kovačev. Zato pravim, da smo se šli. Bil je na ta svoj dar zelo ponosen, njegovo ime je moralo priti v časopis. Krohotal se je, ker sem takrat zapisal, da beda lahko zadene vsakogar.

Ce bi bil znesek postotostitočil, bi tega ne bil občutil. Leta 1942. je izgubil vse svoje premoženje. S solzami v očeh se je zahvaljeval, ker je bil deležen pod-

pore petih stotakov. Žalibog nismo zmogli večje vsote ter smo zaradi pičlih sredstev mogli njegov dar samo podestoriti.

V Pakracu sem slišal pridigarja. Pridigar je o bogatem vrtinarju, ki je imel na vrtu polno jabolk. Povabil je bil na sadje vse vaške otroke, toda rekel jim je:

»Tu lahko jeste, kolikor hočete, samo z vrta mi ne smete nesti ničesar.« Otroci so ubogali in jedli. Vsi? Ne, črnolasi Milanček ne. Skrivaj je metel jabolka, najboljše jabolka čez ograjo. Vprašali so ga, zakaj.

»Da bom imel tudi na oni strani kaj!«

Mislite torej na to, ko bo Zimska pomoč trkala na vaša vrata, mislite na tri stvari:

»Bog ve, katera mati bo mojemu otroku izkazala dobroto?

Bog ve, kdaj bom sam potreben?»

Do smrti nihče ne ve! In če si veren ali neveren, vendar pomisli, da gre do dela, edino dobra dela po smrti s Teboj. Če si popolnoma neveren, potem vsaj pomisli, da gre do dela v zgodovino s Teboj.

Kadar daješ potrebnemu in vrednemu, misli, da prosi Tvoj otrok, kadar daješ potrebnemu in vrednemu, misli, da si to Ti sam!

Zato ne bodi Tvoj dar samo milodar, da se pač odkrižaš nadleže, temveč Tvoj dar bodi v človeškem občestvu odkup za Tvojo socialno dolžnost.

Novi grobovi

† Dušan Štepić. V Ljubljani je umrl sodni pripravnik g. Dušan Štepić. Pogreb pokojnika bo v torek ob dveh popoldne z Zal — kapela Sv. Andreja — k Sv. Križu. Naj počiva v miru! Žalujemo našo sožalje.

Zadušnica za Danila in Gabriela Capudra

Za pokojna Danila in Gabrijele Capudra bo danes, to je v torek, slovesna črna maša ob osmih zjutraj v frančiškanski cerkvi na Marijinem trgu pri glavnem oltarju.

Zgodovinski paberki

6. grudnia

I. 1808. se je rodil v Podgorci pri Dobropoljah pisatelj Fran Jaklič — Podgoričan. Kot vaški učitelj, politik in organizator v rojstnem kraju je Jaklič do dobrega poznal kulturno in življenjsko izročilo dobropoljske okolice in Suhe krajine. Zato je v živahnih povestih podal realistične slike ljudskega življenja, mišljenja in čustvovanja. V dramatskem slogu, posnemanem po ljudski govorici, riše z besedami v podobni velikopoteznosti občinskega človeka in pokrajino, kakor jo razodevata v upodabljanju umetnosti njegova rojaka slikarja Kralja. Poleg narodopisne povesti in slike je gojil Jaklič tudi zgodovinsko novelo. Tu pa ni mogel vzdržati preteklosti, osebe in zgodbe so prav tiste, kakor v sodobnih

povestih. Ker pa jih pisatelj slika kot postavbe iz minulosti, so zdaj blede in nerealne.

I. 1917. so se Finci odtrgali od Rusije in okkali slobodno narodno državo. Skozi ves novi vek do 1800. leta so spadali Finci v okvir Švedske, tega leta pa je car Aleksander v dogovoru z Napoleonom priključil Finsko Rusiji. Finci so ves čas uživali neko posebno samoupravo. Svetovna vojna je do tal pretresla temelje nekdanje carske države, krvavi porazi in ogromne človeške žrtve so vzbudili nezadovoljstvo, ki so ga skrajni elementi odlično izrabili. Marčna revolucija je pometla s carjevo oblastjo, prehodna vlada Kerenskaja pa se je morala umakniti Leninu in Trockemu, ki sta ustanavljala delavske in vojaške svete. Te zmede so izrabili obrobni narodi, ki niso marali imeti nič skupnega z boljševiki in so z nemško pomočjo organizirali slobodne države.

7. grudnia:

I. 1853. je stekel vlak na prvi nemški železnici Nürnberg—Furth.

STARŠI!

Podarite vašim mlajšim krasno spominsko knjigo

»MOJA MLADA LETA«

Uredila Krista Hafner. Opremlj. v. Gajsek. Cena kart. L 55.—, v polplatno L 60.—. Vezave v celo platno po izbiri.

Imeli jo bodo za spomin na vas in otroška leta.

»LJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI«

Pred škofijo 5 * Miklošičeva cesta 5

Za današnji dan

Koledar

Torek, 7. grūdna: Ambrozij, škol in cerkv. učenik; Urban, škof; Fara, devica; Martin, opat.

Sreda, 8. grūdna: Marijino brezmadežno spočetje; Evthijan, papež in mučenec.

Dramsko gledališče

»Cvetje v jeseni«. — Red Torek. Ob 16.30.

Operno gledališče

»Sneguročka«. — Izv. Ob 15.30.

Kino »Matica«

»Tovarišica v poletju«. — Predstave ob 15 in 17.30.

Kino »Unione«

»Soprog«. — Predstave ob 15.30 in 17.30.

Kino »Sloga«

»Petreček«. — Predstave ob 15 in 17.

Lekarniška služba

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič, Tržaška c. 48.

Cerkvena glasba na praznik Brezmadežne

Cerkev sv. Jožeta. Ob 8 slovesna sveta maša z blagoslovom. Izvaja se: Missa in hon. st. Elisabeth, zložil dr. I. B. Scholz. Graduale: Benedicta es tu, zl. A. Foerster; po ofert. Ave Maria, zl. M. Bräsig. Po maši: Brezmadežna, zl. p. H. Sattner. K blagoslovu: V zakramentu, zl. St. Premr.

Cerkev M. b. v Kržankah. Ob 10.30 slovesna sveta maša z blagoslovom, izvaja se: Missa Salve Regina, zložil I. G. Stehle. Graduale: Benedicta es tu, zložil A. Foerster. Ofert. Ave Maria, zložil A. Rihovsky. Po maši: Zdrava Marija, zložil dr. Fr. Kimovec. K blagoslovu: V zakramentu, zložil Fr. Gerbl.

Polzvedovernja

Gospodično, kateri sem izročila 4. t. m. pri Gospodarski zvezi tri dodatne živilske nakaznice za mladino št. 15.886, 15.885, 15.884 za nakup jabolk in mi jih je pozabila vrniti, vljudno prosim, naj jih izroči v upravi »Slovenec«.

Razkrivajte komunistične nakane

Ljubljana, 6. decembra.

Od več strani so nas opozorili, da hodijo po hišah neznani ljudje in v va-
žah prepisujejo sezname stanovalcev. Ker so pa nekatere pri tem zasledili in ugotovili, da gre za komunistične namene, so rovarji zadnji čas ubrali drugo pot: seznam enostavne — namesto in odnesejo. Na stvar polagajo tako skrb, da pridejo v nekatere hiše dvakrat pogledat, če seznamov ni več. Prebivalstvo opozarjamo, naj bo pozorno na te ljudi.

Opozorilo

Opozarjamo p. n. konzumente, da je Sedlar Ivan, lastnik tovarne hranil »Sladec«, Ljubljana — Moste, stavil v promet skatle z napisom »Pravi Francov dodatek kavi« po pol kilograma, katere pa ne vsebujejo našega izdelka. Te skatle se razlikujejo od naših originalnih skatel samo po barvi mlinskega na prednji strani skatle. Na naši originalni skatli je namreč mlincek temno modre barve, torej iste temne modre barve kot sta dva trakova in površina, na kateri se nahaja ime »franc« na sprednji strani skatle, dočim je na škalah, ki jih je stavil v promet Ivan Sedlar, barva mlinske črna, a trakova in površina pa temno modre barve.

Škatle Sedlarja Ivana sploh ne vsebujejo niti najmanjšega odstopka cikorije, temveč so napolnjene z neko drugo mešanico.

Proti Sedlarju Ivanu smo zaradi gornjega uvedli sodni postopek.

FRANCK INDUSTRIJA KAVOVINA
D. D., prej Hinka Francka Sinovi
d. d. Zagreb

Dnevne novice

Kržiški moški kongreganisti imajo v proslavo praznika Brezmadežne v sredo, 8. t. m., cerkveno opravilo zjutraj ob 7. zvečer pa ob šestih.

Nelmenovani je daroval v počastitev spomina bojevnika Franceta Kremzarja iz Most 200 lir Vincencijevi konferenci v Mostah. Prav prisrčen Bog plačaji!

II. vnanja Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima jutri, na praznik Brezmadežne, ob 7 v. m. mašo s skupnim sv. obhajilom, ob 14.30 slovesen shod. — Voditelj.

V počastitev spomina blagopokojne ge. I. Kržmanove je darovala družina Langus namo vena 100 lir za Vincencijevo konferenco sv. Cirila in Metoda, Bežigrad.

Na praznik Brezmadežne vsi v frančiškansko dvorano!

Tih jubilej v operi. V soboto popoldne se je vršila na opernem odru intima in v vsej svoji skromnosti prisrčna proslava. Stirje člani opernega zbora so slavili 25 letnico svojega opernega dela. To so bili: Helena Mauserjeva, altistka ženskega zbora, Avgust Ribič, basist, France Marolt, 11. tenor, in Rado Povše, 1. bas. Okrog jubilarov se je zbralo vse operno članstvo. Slavljenje je nagovoril prvi g. Ado Darlan, generalni tajnik gledališča, ki je čestital in se zahvalil za zvesto delo v imenu uprave ter jim izročil denarna darila. Nato je govoril ravnatelj Opere, g. Vilko Ukmar, ki je poudaril poleg materialne strani predvsem duhovno vrednost poštovnega dela vsakega posameznika pri tvorjenju umetniških vrednot in neizbrisnosti teh sledov v napredku. G. Lojze Drenovec je pozdravil slavljenje kot predsednik Združenja gledaliških članov in je izrek priznanje njihovi discipliniranosti in delavnosti v številnih predstavah ter jim izročil darila Združenja. Končno jim je čestitala v imenu kolegov se ga. Jeromova, članica zbora in jim izročila šopke. Eden izmed jubilarov, g. Povše, se je zahvalil za vse štiri in je v kratkih besedah s humoristično besedo, a s solzami ganjenosti orisal marsikdaj trpko gledališko pot, vendar je zvenel iz njegovih besed ponos skromnega tvorca, ki prispeva s svojim vztrajnim delom k ustvarjanju naše umetnosti in zagotavlja zvestobe, da hočejo še v nadalje stati na svojem mestu kakor doslej. — Ta majhna hišna slavnost je pokazala, da se vodstvo gledališča zaveda pomena vsakega posameznika, ki ga ima v celoti, ker je njen bistveni sestavni del. In ravno ti, ne ravno več najmlajši člani starejših generacij, imajo v sebi še čisto kal idealizma, ki jih je gnala h gledališču, ki zahteva bolj kakor katera koli druga življenjska naloga mnogo poštovanja in premagovanja, discipline, zvestobe in vere v Lepoto. — Maša St.

Ne zamudite priložnosti, ki se vam nudi z nakupom

Družinske pratike,

da ž njo obdarujete svoje družine. Dobite jo povsod!

Obrtniki, rokodelci, pomočniki in vajenci imamo sv. mašo in skupno sv. obhajilo v kržiški cerkvi na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja v sredo, 8. t. m., ob sedmih.

Sveti Miklavž v peklu! Videli ga boste na praznik Brezmadežne v frančiškanski dvorani. Poleg pa boste še lahko poslušali petje, kvintet muzikalnih hudcev in še veliko drugega. Začetek ob 17. Vstopnice se dobijo pri Štiglihoju v predprolaju.

Nalivna peresa, ooljska, dobro ohranjena kupuje po najvišji dnevni ceni trdka EVE-LEST. Preternova 44.

Zahtevajte AMIDON tablete proti glavobolu, nevralgiji, gripi, influenci, dismenoreji in revmatizmu. Dobite jih v vsaki lekarni.

Hudeti bodo godli v frančiškanski dvorani.

Na III. moški realni gimnaziji v Ljubljani se bo nadaljeval pouk v II. in III. nadstropju v šolskem poslopju za Bežigradom v četrtek, 9. decembra, ob 8 za višje razrede, v petek, 10. t. m., ob 8 za nižje razrede. Za učence od 5.—8. razreda bo pouk v četrtek po dosežanju urniku za četrtek, za učence od 1.—4. razreda pa v petek po dosežanju urniku za petek. Vstop v šolsko poslopje je samo pri stranskem vhodu iz Peričeve ulice. — Ravnateljstvo.

Pri postavljanju jaslic

vzemite v roke

KNJIGO O JASLICAH

Odstirala vam bo lepo božično skrivnost in dajala strokovna navodila, da bodo letošnje jaslice čim lepše in čim bolj vaše.

Knjiga obsega 100 strani in 38 slik. Dobí se v knjigarnah za 8.— lir.

Na praznik Brezmadežne vsi na Miklavžovo prireditve v frančiškanski dvorani! Veliki Frančiškovi križarji vas bodo razveselili s lepim petjem, a poskočeno muziko, z veselim domislekom. Prvič boste videli sv. Miklavža v peklu! Začetek ob 17. Predprolaju vstopnice pri Štiglihoju!

Ravnateljstvo IV. moške realne gimnazije v Ljubljani obvešča učence, da se bo pouk prišel v četrtek, 9. decembra, popoldne in se bo začelno vršil po temle redu: v ponedeljek popoldne za razrede 5.—8., v torek popoldne za razrede 1.—4., v sredo popoldne za razrede 5.—8., v četrtek popoldne za razrede 1.—4., v petek popoldne za razrede 5.—8., v soboto popoldne za razrede 1.—4. Ta teden bo pouk še po starem urniku (četrtekovem, petkovem in sobotnem). Dostop v poslopje je učencem in civilnim osebam, ki imajo opravka v gimnaziji, dovoljen samo pri stranskem vhodu. Ravnateljstvo obenem obvešča študente, ki niso uspeli pri tečajnih izpitih, da smejo po odloku pokrajinske uprave IV. št. 80421 od 29. novembra 1943 obiskovati pouk. Ti učenci naj se javijo ob prihodu ravnateljstvu. — Ravnateljstvo.

Prodaj šamotno peč za večji lokal. Kleparstvo »Sontar«, Figovčeva dvorišče.

Na praznik Brezmadežne molitve za mir

S posebnim pismom je 25. novembra t. l. papež Pij XII. pozval vse katoličane, naj se na praznik Brezmadežne 8. decembra združijo v skupni javni molitvi in v prostovoljni pokori, da po Mariji sprosijo od Boga narodom resnični mir, ki bo slonel na pravičnosti in ljubezni, da bi se razdvojeni narodi zopet sporazumeli in bi človeška družba zaželeno obnovo duha in razmer srečno doživela.

Vabimo vse vernike škofije, da se vabilu svetega očeta v obilnem številu odzovejo in se pridružijo molilcem po njegovem namenu. — V stolnici se bodo na ta dan ob celodnevem češčenju vse molitvene ure opravljale po papeževem namenu za mir.

V Ljubljani, 6. dec. 1943.

† Gregorij Rožman, škof.

Dar za Zimsko pomoč

Iz pisarne odbora za Zimsko pomoč smo prejeli sledeče obvestilo: »Na povabilo Zimske pomoči so se kot prvi med uradniki odzvali uslužbenci poštne uprave z zneskom 6.101 lir.

OBVESTILA PREVODA

Delitve kovanja

Kostanj na odrezek št. 7 in IV dodatne živilske nakaznice za mladino do 18 let starosti prodaja tudi E. Pevec (Medvedova ulica).

Firnež za obrtnike

Pokrajinski gospodarski svet opozarja, da je na razpolago večja količina firneža za nakazilo obrtnikom. Interesenti, zlasti mizarji in slikarji, ki bi firnež potrebovali za svoj obrat in želeli dobiti nakazilo, morajo vložiti pismeno prošnjo z označbo količine in z navedbo, za katera konkretna dela potrebujejo dotično količino. Prošnjo je treba nasloviti na Pokrajinski gospodarski svet, ki bo vsakega prosilca pismeno obvestil o nakazilu.

Radio Ljubljana

dnevni spored za 7. december:

8. Jutrarni koncert — 9. Poročila v nemščini in slovenščini — 12. Opoldanski koncert — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45 Koncert za razvedrilo izvaja radijski orkester, vodi D. M. Sijance — 14. Poročila v nemščini — 14.15 Popoldanski koncert — 17. Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Popoldanski koncert — 19. Slovenska ljudska oddaja — 19.30 Poročila v slovenščini, napovedi sporeda za naslednji dan — 19.45 Mala medija — 20. Poročila v nemščini — 20.10 Pod južnim nehom — 21. Staro dunajsko popevke — 21.40 Prenos iz Beograda — 22. Poročila v nemščini — 22.10 Glasba za lahko noč.

Dramsko gledališče

Torek, 7. decembra, ob 16.30: »Cvetje v jeseni«. Red Torek.

Sreda, 8. decembra, ob 10: »Sneguročka«. Prihod sv. Miklavža. Izven. Cene od 22 lir navzdol. — Ob 16.30: »Potopljeni svet«. Izven. Cene od 22 lir navzdol. Četrtek, 9. decembra, ob 16.30: »Cvetje za petje«. Premiera. Izven. Cene od 22 lir navzdol.

Petek, 10. decembra: Zaprto.

Sobota, 11. decembra, ob 16.30: »Kavarnica«. Red Sobota.

Drama pripravlja Dickensovo božično igr »Cvetek za petje«, katere premiera bo v četrtek, 9. t. m., izven abonmaja. Zasedba bo sledeča: John — Cesar, Dotka, njegova žena — Šaričeva, Kaleb — J. Kovič, Berta, njegova slepa hči — V. Juvanova, Takteton — M. Škrbinšek, Edvard — Gregorin, Fieldingova — Rakarjeva, njena hči — Lovarjeva. Režiser C. Debevec.

Operno gledališče

Torek, 7. decembra, ob 15.30: »Sneguročka«. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Sreda, 8. decembra, ob 16: »Traviata«. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Četrtek, 9. decembra, ob 15.30: »Sneguročka«. Red Peci.

Petek, 10. decembra: Zaprto.

Sobota, 11. decembra, ob 16: »La Boheme«. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

»Traviata«, ki jo bodo peli v sredo, bo v obhajilu zasedbi, le partijo Violetto bo pela tokrat Ivanka Ribičeva.

Iz gospodarstva

Inflacija na bližnjem vzhodu. V državah bližnjega vzhoda inflacija vedno bolj napreduje. Prvi vzrok za to inflacijo so velike angleške armade, katerih plače povzročajo povečanje obkopa bankovcev. Novi bankovci v Iraku nosijo napis: nezamenljivi za angleške funte. To kaže, da gre za inflacijski denar brez pravega krija. V Egiptu je obtok bankovcev narastel od 18 milij. funtov v začetku vojne na 86 milij. funtov. V Siriji-Libanonu je obtok bankovcev narastel od 69 na 250 milij. sirskih funtov.

Madžarsko posojilo v pšenici. Madžarski finančni minister je napovedal po Božiču novo notranje posojilo v znesku 200 milij. pengő pri 3% obrestni meri in 25 letni amortizacijski dobi. Obveznice se glase tako za glavnico kot obrestni na pšenico, tako da je merodajna vedno cena pšenice ob zapadlosti kuponov. Sedanja cena pšenice znaša 40 pengő za stot. tako da znaša skupna vrednost posojila po teh cenah 5 milijonov meterskih stotov pšenice.

KULTURNI OBZORNIK

Widorjeva maša na stolnem koru

Ljubljanski stolni zbor si je zadal nalogo, da poleg domačih avtorjev izvede od časa do časa tudi pomembna dela iz svetovne cerkvenoglasbene literature. Po Gallusu in Haydnu, ki smo ju čuli v preteklih dveh letih, je sedaj prišel na vrsto Widor. — Charles Marie Widor (1845.—1937.) je eden najbolj pomembnih predstavnikov francoske cerkvene glasbe, ki je do sedaj pri nas nismo skoro nikoli poznali. Bil je organist na konservatoriju v Parizu. Izmed njegovih kompozicij so najbolj znane: 8 orgelskih simfonij, Symphonie antique z zaključnim zborom, 112. psalm in več maš.

To mašo, ki jo bomo v stolnici slišali 8. decembra in na Nikolajovo nedeljo 12. decembra ob 10, je Widor komponiral za cerkev sv. Sulpicija v Parizu, in sicer za zbor 200 baritonov in za 40 članskih mešani, zbor ob spremljevanju dvojnih orgel. Manjše orgle teko večinoma z vstopajo le na 11 mestih in mogočno stopnjujejo glasbeno dogajanje. Pri nas žalibog nimamo 200 baritonov in tudi ne dvojnih orgel, a upamo, da bo izvedba, četudi v skromnih razmerah, vendarle dostojna. Baritonoski partijo je z veliko poštrevovalnostjo in veseljem prevzelo 28 gg. bogoslovcev tako, da bo

skupno s stolnim zborom sodelovalo blizu 60 pevcev. — Ze iz te, za liturgično cerkveno glasbo nekoliko nenavadne zasedbe, se vidi, da maša računa na velik glasovni efekt, in res je njena glavna moč v silni dramatski napetosti. So pa vmes tudi izredno mehka lirčna mesta, tako v glorijski »Qui tollis peccata« in pa ves Agnus Dei, ki je muzikalno najlepši del maše. Ker »Veret« maša nima — v Franciji jo namreč pojo vsi verniki, in sicer koralno — jo je nalašč za to priliko in prav tako za dva zbora komponiral g. stolni dekan dr. Fr. Kimovec, ki bo mašo tudi dirigiral. Približal se je Widorjevemu slogu in vso teko glasbenega dogajanja odmeril baritonoskemu zboru. Za glasbene izobražene vernike bo to gotovo lepa prilika za mikavno primerjanje.

Nove skladbe

Prečudna je noćojnina noč. Osem starih božičnih pesmi za klavir in petje. Priredil Luka Kramolc. Samozaložba. Ljubljana 1943. Cena 24 lir. Zbirka bo dobrodošla naši klavirski mladini, in sicer skoraj prav začetnikom. Pisana je preprosto, a solidno. Prvih sedem pesmi je manj znanih, praktično se skoraj ne pojejo več v cerkvi; vendar so pa polne pristnega božičnega duha, tako da jih na prvi mah nepogrešljivo spoznamo kot

božične pesmi. Morda bo ravno ta zbirka pripomogla, da se bo ena ali druga od njih udomačila v cerkvi; to toliko bolj, ker je vsem pesmim pridejano tudi izbrano besedilo. Na zadnjem mestu v zbirki stoji pesem »Sveta noč«, brez katere si božiča misliti ne moremo. Ta je pa v resnici napravljena v najlažjem slogu, vendar dosti polno zveni; pripisan ji je tudi prstni red; vsak začetnik jo bo lahko že po prvih straneh Beyerja zaigral in bo tako doživljal svoje božično veselje. Zbirko posebno zdaj pred prazniki priporočamo.

M. T.

Naj slava v višnji Bogu se glasi štiri božične pesmi za mešani zbor. Harmoniziral Franc Premr. Cena 5 lir. Vse priredbe letos izišli božičnih pesmi, zborovskih kot instrumentalnih, gre do tega, da se dvignejo iz pozabe naše stare pesmi, ki so pred desetletji in še več vžigale v srcih naših dedov božično razpoloženje in jih dvigale k Bogu. Mnoge od teh pesmi so polne lepote, saj niso toliko delo razglablajočega uma, ampak so privrele neposredno iz src. Tudi te štiri pesmi, ki jih je v omenjeni zbirki izdal Franc Premr, so polne pristnega božičnega duha. Prirejane so sicer preprosto, vendar polno zvenijo. V nekaterih se mešajo solistični odstavki z zborovskimi; spremljevalce orgle ozir. samostojni orgelski vložki skladbe zelo poživijo. Zbirko priporočamo pevskim zborom. Z njo bodo obogatili svoj božični spored, obenem pa sebi in poslušalcem polepšali božične praznike.

M. T.

Džingiskanovi Mongoli na pohodu

Med strokovnjaki, ki so potovali za ogromno mongolsko vojsko, so bili dobro izveščani graditelji mostov — danes bi jim rekli pontonierji. Dalje so šli tudi učeni graditelji in dobro izveščani upravljalci obilnih strojev in naprav. Ni manjkalo celo odlično izurjenih plamenometalcev, ki so svoje naprave znali kaj dobro uporabljati, in končno njim sorodni metalci olja. Slednji so nedosegljiva poslopja pokropili z oljem, ki so ga streljali s posebnimi pračami, nakar so drugi na daljavo vrzeli še živ ogenj na stavbe, ki so zgorele, kakor da bi bile iz same slame.

Ko se je odpravil Džingiskan na veliki bojni pohod, je dobro vedel, da bo dolga leta bival izven svojega cesarstva. Kljub temu ga ni prevzela niti najmanjša skrb, kaj bo medtem z njegovo veliko državo. Prepričan je bil, in to upravičeno, da bo uprava ogromnega cesarstva v redu delovala naprej brez vsakega trenja, brez vsakega vznemirjenja in brez posebnih težav. Tekla bo kakor namazan stroj po že izvoženih kolesnicah. Te kolesnice je dal izvoziti on sam in zato je dobro

vedel, da mu državni voz nikdar ne bo mogel uiti. Kakršnih koli uporov ali notranjih nemirov se mu ni bilo treba bati. Za to je bilo dobro poskrbljeno. Vsi knezi in vse pomembnejše plemstvo, zlasti vsi tisti, ki se jih je kakor koli bal in jim ni popolnoma zaupal, so morali z njim vred na bojni pohod. Bili so na tako važnem pohodu pač — nenadomestljivi.

Mobilizacija je potekala brez najmanjših nezdov. Njen temelj je bila že zdavnaj priznana in uvedena splošna vojaška dolžnost in ni bilo skoraj najti moža, ki bi bil sposoben nositi orožje, pa bi bil ostal doma.

Žene, ki so ostale v domovini in morale skrbeti za blagor in usodo domovine same, so dobile zelo stroga, a tudi zaupna povelja. S posebnim odlokom jih je Džingiskan opozoril, naj same skrbe ta čas, ko bo vojska odsotna, za red in mir v državi in naj pri tem ne pozabijo oskrbovati z vso zvestobo šotore in črede svojih mož. In mongolske žene so ta odlok poslušale z prežiranim ponosom.

Onstran gora pa se je pripravljala na vojsko šah Mohamed. Tam je pote-

kala mobilizacija v čisto drugem svetu. V romantični in pesniški dvorski okolici, ki je vsa rožljala od sabelj in sulic in odmevala v pesmi in glasbi, so se zbirale vodilne glave, ki naj bi — po svoji pameti seveda — končale zmagovito vojno v kaj kratkem času. Mohamedova država je bila sila bogata in je premogla neznansko veliko vojakov. Seveda ti vojaki niso bili tako utrjeni in tako žilavi kakor v železni disciplini ojekleneli in v mnogih bojnih pohodih izurjeni Džingiskanovi jezdec. Mohamedova vojska je bila že pomehkušana, njeni vojaki tudi niso več služili iz ljubezni do domovine, ampak za denar, bili so prava najemniška vojska. To niso bili svobodoljubni možje, ampak plačanci. Ogenj, ki ga je pred davnim časom zažgal v srcih prerok, ta ogenj je ponesel mohamedanske rodove svoj čas v divjem navalu čez svet. Plamen tega ognja pa je že zdavnaj začel pojemat, da ugašnil je že skoraj.

Kljub temu pa je bila Mohamedova država tedaj na višku svoje vojaške oblasti. Ogenj, ki je le še tlel pod pepelom, bi lahko vzplaplal in stare izkušnje, pridobljene v tolikih prejšnjih vojnah, bi zopet prišle v veljavo. Spomini na čudovita junakstva prednikov bi podžigali pogum. Saj so bili prav

v teh časih pogumni zadnji križarji — ob začetku 13. stoletja namreč — prav do morskih obal Svete dežele in prve turške čete so že zmagovito zasedle Malo Azijo.

Ne, islamski svet je bli tedaj zelo močan. Ta vzhodnja pravljica je živela na višku slave in sijaja. V Bagdadu in v Damasku so imeli kalifi svoje dvore. Na njih sta želi zmagovalje glasba in pesništvo, na njih so bile visoko cenjene duhovite besede, šaljkve in zbadljivke, na njih so razvajali učenjake, kratkara, bilo je to očarljivo, res skoraj pravljeno cesarstvo.

Ludi armada je bila na prvi pogled očarljiva — pravljica. Imela je orožje, ki mu ga ni bilo para. Izdelano je bilo iz najboljšega jekla, ki ga je tedaj svet poznal. Pa ne samo to, tudi največji mojstri kovaške stroke, kar jih je premogel svet, so ga nakovali. Častniki so se odevali v pisana in živahna oblačila. Krasno jih je bilo videti. Pod vrhno pestrostjo so nosili srebrne veržne oklepe, na glavah pa so imeli srebrne čelade. In potem konji. Najlepši, najbolj plemeniti, najhitrejši konji vsega sveta so bili ponos Mohamedove armade. Poveljniki in višji častniki pa so jездili na čistokrvnih žrebcih, ki so imeli kar pravljene

lastnosti in še bolj pravljene rodovnike.

Pri tem velikem lesku in sijaju pa je imela Mohamedova armada tudi senčne strani, ki bi se mogle pokazati zlasti v boju s takim tako svojevrstnim in prav za prav čisto drugačnim nasprotnikom.

Z nekaj besedami se da orisati in prepoznati Mohamedova vojska. Trda ni bila.

Poleg tega pa je šah moral plačevati svojo vojsko. Zato se je moral najprej truditi in zvijati, kakor je vedel in znal, da je nagrebel skupaj potreben denar. Davke za tekoče leto je dal že svoj čas vnaprej pobrati. Zato je naročil, naj jih pobirajo v drugič za drugo prihodnje leto. Vojaško navdušenje prebivalstva prav zaradi davčnega vijaka res ni nič pridobilo. Ludi prebivalstvo namreč ni bilo več železno, še manj pa je bilo tako enotno, kakor ga je v enoten sklop zvalil Džingiskan. Mongolska armada ni potrebovala denarja — nobenih plač. Zato jih tudi ni dobivala. Pa jih tudi ni potrebovala, saj je prišel denar v poštev le za oskrbo vojakov in za njegovo zabavo. Vse to pa je mongolska vojska v obilni meri dobila pri — plenu.

(Dalje.)

Vsakdanja Ljubljana po kronistovih zapiskih

Miklavževa nedelja in semenj

Pet dnevi Miklavžev semenj je bil v nedeljo končan. Vreme je bilo ob času semanjkega vrveža kak dan nekoliko nagajivo, saj je nebo nad mestom v petek in v soboto zilo do 29.4 mm dežja, kar pomeni pač ogromno količino zrčne vode. Tam na Kongresnem trgu, kjer je že dolga leta glavni semenj, je vladal v nedeljo dopoldne in še popoldne prav živahen vrtoglav. Toda sedanjim hudim časom primerno je semenj tudi omejiti svoje zaloge raznih dobrin. Branjevalci so druga leta v dolgih vrstah prodajali jabolka, fige in orehe. Letos je Miklavž opravil brez fig in orehov, oblagodaril pa je otročije z lepimi jabolkami, ki jih je bilo poprejšnje dneve dobiti proti odrezkom za jabolka. Nedelja je bila drugače čemerna, oblačna, zato so se Ljubljančani zadrževali rajši doma na toplem, popoldne in zvečer pa je Ljubljana v navalu obiskovala kinopredstave in gledališča.

Zanimiva bi bila letošnja bilanca Miklavževega semnja sploh. Knjižničarji so najbrž zadovoljni, ker mladinske knjige, od preprostih do razkošnih, so bile predmet živahnega povpraševanja in zanimanja. Slikarice za malčke so prav tako bile zelo razprodane. Ponekod so bili v nedeljo in soboto prirejeni skromni Miklavževi večeri.

Slaščičarji so imeli zadnje dneve obilo posla. Pekli so razne piškote. Promet je bil velik. Nekatere slaščice pa so bile zila zasoljene, kajti protidraginska kon-

trola je porabila dneve pred Miklavžem, da je izvedla kontrolo po slaščičarnah. Nekje je dognala, da je slaščičar delal male rogljičke iz moke. Za 20.000 lir je kontrola zaplenila dobrih in sladkih rogljičev, ki so bili po 5 lir komad, a zelo majhni.

Žrtve z razstrelivi

Nesreče pri manipulacijah z razstrelivi so vedno pogostejše. Mlajši dečki so zlasti zelo ne previdni, ko dobe ali najdejo kako razstrelivo stvar. V preteklem tednu so bile 3 hujše nesreče. Podobrsek Ivan, 11 letni posestnikov sin v D. M. v Polju, se je igral s patrono, ki mu je v roki eksplodirala. Desnico mu je hudo razmesarilo. — Kastelic Jože, 6 letni posestnikov sin v Račni na Dolenskem, je v gozdu našel granato. Ogledoval jo je, nato pa odrgel. Granata je eksplodirala. Granatni drobci pa so ga poškodovali po obrazu in rokah. — V Danah v Loški dolini je bil od granate hudo poškodovan posestnikov sin Stanko Kandare, ki je bil prepeljan v ljubljansko bolnišnico.

Razne nesreče in poškodbe

Orešnik France, 36 letni progovni nadzornik državnih železnic, si je pri padcu zlomil levo nogo. — Mihelič Alojzij, 1 leto star sinček ekladišnika, je v kuhinji padel. Zlomil si je levo roko. — Celare Josip, 41 letni posestnik na Drenovem griču, je rezal slamo za živino. Slamovoznica mu je obrezala prste leve roke. — Serjak Janez, 53 letni posestnik v Črni vasi na Barju, si je pri padcu z voza zlomil levo nogo. Splašil se mu je konj, ki je z vozom dirjal v divjem diru po glavni cesti. Serjak je pri tem padel

Zadeve

Ljubljanskih trafikantov

V uradnem seznamu o kaznovanih prodajalcih in kupecih, ki je bil pretekli teden objavljen, je tudi odstavek, ki zadeva ljubljanske trafikante. Protidraginski urad je izvedel kontrolo po raznih trafikah. Proti 11 trafikantom je bilo nato uvedeno postopanje, ker so odklanjali prodajo cigaret in kipičeli blago. Urad pa je njihovo zadevo odstopil v nadaljnje uradno postopanje upravi tobakne tovarne. Podana pa je bila proti njim tudi kazenska ovadba pri državnem tožilstvu v Ljubljani, ki je nato odredilo sodno-kazensko preiskavo. Ta bo pač dognala krivdo ali nekrivdo ovadenih.

Z Gorenjskega

Nesreča tesarskega mojstra. Pri prehodu ceste je podrl tovarni avto tesarskega mojstra Stanislava Arseneka iz Radovljice. Ponesrečenca so prepeljali v celovško bolnišnico.

V Seleh je 82 letni gostilničar Jakob Cenčič padel tako nesrečno s stopnic, da je kmalu nato podlegel zadobljenim notranjim poškodbam.

Zaradi tatvine radijskih aparatov so pa bili istega dne obsojeni Franc Dobošek na 10 let zapora, Alojzij Drinovec na pet let zaporne kazni, naslednji obtoženec, ki je za to tatvino, izvršeno na železniški postaji v Podnartu, vedel, pa je ni naznanil oblastem, je dobil štiri mesece zapora.

z vzpa. — Globokarju Jtožetu, 40 letnemu posestniku na Rudniku pri Ljubljani, je mlatinica skoraj popolnoma odtrgala desno roko v zapestju.

90. »Vi ne veste, kako srečna sem zaradi te zaroke. Vaša punčka in graščak!« si je z robčkom brisala konice prstov zajetna gospa.

ZAHVALA

Izrekamo najtoplejšo zahvalo g. dr. Ivanu Peršiču, asistentu, ter dr. Fr. Zvanutu, ki sta s spretno operacijo rešila že drugič življenje naših dobrih mami in njene visoki starosti 72 let. Obenem se tudi zahvaljujemo č. z. Palmi, kakor tudi ostalim č. z. sestram II. kirurgije za skrbno nego. Kavčičevi.

IZGUBIL SEM

v soboto zvečer klobuk, od šmarinske od Kolinske ceste — na tramvaj. Zato vladno prosim najditelja, da ga odda v upravi »Slov.« pod št. 8415.

KOVANCE

srebrne, in druge dragocenosti — starinske vrednosti, kupujemo in plačamo najvišje cene. Takojšnja gotovina. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12.

OD »MAMA« MLEKA

prazne školjke zopet kupujemo. B. Gušina, Vodnikov trg 2.

UMRLI NAM JE NAŠ LJUBLJENI SIN

in brat, gospod

Dušan Štepec

sodni pripravnik

Pogreb dragoga pokojnika bo v torek, dne 7. decembra 1943, ob 2 popoldne v Zal, iz kapele sv. Andreja k Sv. Križu.

Ljubljana, Celje, 5. dec. 1943.

Zaljujoči:

Matilda in Robert, starši; Vera, sestra; Rado, brat in ostalo sorodstvo

III.

Tudi ona je odšla peš v mesto nekaj dni pozneje. Najkrajša pot je vodila mimo tozine hiše. Ker pa ni mogla teli povedati razloga, zakaj gre v mesto in se ji ni hotela zlagati, kakor tudi ni hotela skrivati smukniti mimo hiše. Zato je krenila po stezi okrog griča, nekoliko navkreber, med orehi in kostanji. Od časa do časa se gozd zredel in omogočal pogled na spodaj ležečo kotlino, sredi katere se je svetlikalo jezerce. Čeprav to jutro ni bilo sonca, se je površina jezera čudovito lesketala. Dan je bil siv in meglen. Nebo je bilo viskasto, pokrajina pa sicer še zelena, a tu in tam je že začela rumeniti. »Jesen se bliža,« si je mislila Amarilis, ko je hitela skozi kostanjev gozdiček. Obstala je za trenutek in globoko vdihavala vonj po mahu, gobah, uvelih listih, vlažni zemlji in korčkah, ki ji je bil tako všeč, a ki ji je obenem napolnjeval dušo z nekako tesnobo.

TEL KINO MATICA 22-41
ANNA DAMMANN in PAUL HARTMANN
v filmu najlepše vsebine!
Življenjska pot slavne pianistke in podeželjskega zdravnika — Film čustev, mladosti, glasbe in plemenitosti.

»Tovarišica v poletju«

V ostalih vlogah: Viktorija v. Balasko, Gustav Knut in Joseline Dora.
PREDSTAVE ob delavnikih ob 15 in 17.30, ob nedeljah: 10.15.30, 15.30 in ob 17.30.

TEL KINO SLOGA 22-36

Priplejite otroke s seboj!
Naše občinstvo si je že dolgo želelo tak film, film za stare in mlade, film prav za vse. Film poln življenja in zabave, film, v katerem ima glavno vlogo mali petletni

»Peterček«

In znani priljubljeni JOE STOECKEL.
Sodelujejo: Elise Aulinger, Gabriele Reismüller, Albert Janschek in drugi.
Režija: Joe Stoekel.

PREDSTAVE ob delavnikih ob 15 in 17, ob nedeljah: 10.50, 15.50, 15.50 in ob 17.30. Predprodaja vstopnic.

TEL KINO UNION 22-71

Duhovita in zabavna komedija o ljubezni in zakonu

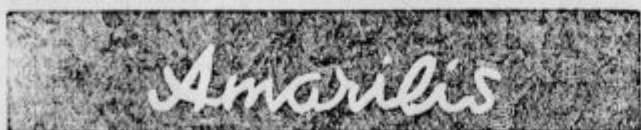
»Soproga«

Napisala Thea v. Harbon po odrskih komedijah »Soproga« in »Zaljubljen v štiri žene«.
Jenny Jugo, Willy Fritsch, Viktor Staal, Hilde v. Stolz itd.

PREDSTAVE ob delavnikih ob 15.50 in 17.30

F. CHIESA

15

Bilo je urejeno najnujnejše. Toda Amarilis (ki je tudi odšla v Ramchetto, iz toliko važnih razlogov, ki jih je morala priznati tudi teta, ki pa je kljub temu neprenehoma godrnjala: kdaj se vrneš? ali še ne znajo odrezati skorje sira?... ali še ne znajo prijeti metle na pravem koncu?... Semo teden dni ti še dam odloga in nitro eno minuto več). Amarilis je vsak dan odkrila kako stvar, ki je bila silno važna in ki jo je bilo treba nemudoma urediti, ker bi drugače bilo vse narobe. Če bi ji bil kdo rekel nekaj mesecev prej, ko je bila še ponižna Pepelka v domači hiši: pripravi se, kmalu boš morala sama postaviti celo hišo na noge in jo sama voditi, bi bila odvrnila, da za kaj takega ni sposobna. Zdaj pa so njene moči toliko bolj rastle, kolikor večje so bile težave, ki so se ji stavljale na pot. A niso ji rastle same tiste sile, ki dajejo človeku možnost, da dela od zore do mraka. Morala je tudi misliti in skrbeti, urejevati in odločati, svetovati in ukazovati. Njeni domači so bili tako

zmešani in brez moči, da je takoj spoznala, da je tukaj potrebna ena sama stvar, namreč ukazovati. Ukazovati v velikih in malenkostnih stvareh, v tvarnih in duševnih. Ukazovati je morala materi: »Ne jokaj več... To je tvoja kava in tvoje jajce... Ne moreš jesti? Saj boš jedla... Moraš... Zdaj pa pojdi v utico in pusti vse pri miru... Pojdi v posteljo in takoj zaspi...«

»Niti jahati ne smem.« je tožila uboga reva, niti ne umreti. Tožila je, vzdihovala, nato ubogala.

Tudi Ariana je ubogala, ne da bi kolikšak godrnjala z mehko in pasivno vdanostjo, ki sestra ni bila prav nič všeč. Nikakor ni bila prepričana o njenem spreobrnjenju, ker je sprememba bila preveč hipna in preveč kričeka. Ljubše bi ji bilo, da bi ta kričava komedijantka ne postala tako nenadoma tako tiha in poblejna. Ko ji je ukazala, da naj stori to ali ono, bi ji bilo kar ljubo, če bi Ariana skomizgnila ramena, godrnjala ali

pa se kratkomočno uprla in tako pokazala svoje pravo naravo.

Ko nekega jutra ni bilo Lire, ki je opravljala v hiši težja dela, je Amarilis dala sestro posodo smeti in ji naročila, naj jih odnese v jamo na koncu vrta. »Zdaj se bo brez dvoma zbudila,« si je mislila. Nič. Ariana je brez ugovora vzela posodo. Že je krenila proti izhodu, a Amarilis jo ji je vzela iz rok, deloma, ker se ji je smilila, deloma, ker jo je jezilo. Ko sta spoznala, pripravljali kosilo, je Ariana lupila krompir in se pri tem vrezala v prst. Tedaj pa se je nenadoma zbudila nekdanja Ariana. Vrgla je nož od sebe, dvignila obe roki in začela mahati z njimi po zraku. Pripravljala se je, da začne kričati, tedaj pa jo je ustavila Amarilis s ostrimi besedami: Ne delaj komedij! In uboga deklica se je takoj zavleda in poslušno sklonila glavo.

Težje je bilo ukrotiti brata, da bi se v besedah in dejanjih prilagodil novemu položaju. Ne da bi bil Aminta izgubil oči, ušesa in razum. Dobro je vedel, da je družina propadla. Bil je tudi popolnoma uverjen o tem, da si mora poiskati kako zaposlitev, ne da bi izgubljal čas. Toda mislil je na tisoč zaposlitev, od katerih je bila druga vabljivejša od druge. Ves dan se je smukal okrog Amarilis in ji pripovedoval s prepričevalnim gla-

som: »Veš, odločil sem se. Postal bom pilot.« Eno uro pozneje. »Oglasil se bom na radijski oddaji postaji, kakor hitro bodo slisali moj glas...« Proti večeru: »Jutri bom govoril z ravnateljem inštalne agencije. Obljubim mu, da bom priskrbel v enem tednu dve sto oglasov. A naslednji dan: »Grem v Francijo ter se vpišem v tujsko legijo. Zdaj sem se odločil za trdno.«

Pri njem so Amarilisi ukazali prav malo zalegli. Dosegal je le toliko, da se ga je znebil za pol ure, da se ji je umaknil s poti, ko se je vračala z vrta s polno košaro zelenjave, ali je odhajala iz hiše z naročajem perila, ki ga je nesla sušiti. Nekega dne mu je dejala: »Da, pojdi v Francijo, pojdi v Kalifornijo, pojdi odkrivati zlate rudnike v Centralno Afriko. Toda danes pojdeš nekam bliže, kamor te pošljem jaz. Pojdi v mesto h Clementiju: sai veš, kje je njegova zlatarna v bližini pošte. Nesi mu to. Glej, da te ne oslepari. Dati ti mora najmanj sto lir!«

Dala mu je zlato verižico in nekaj prstanov.

Si znorela?... Saj si zgubila glavo... Pri teh besedah je hotel sestra vrtni škaflico.

»Nisem znorela. V vsej hiši nimam več niti pol lire.«